

Sygn. akt II AKa 367/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2013r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSA - Jerzy Leder (spr.)

Sędziowie: SA - Marzanna Piekarska - Drązek

SO (del.) - Jacek Matusik

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Rucińska

przy udziale Prokuratora Jacka Pergałowskiego

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2013 r.

sprawy A. P. (1)

w przedmiocie odszkodowania za poniesioną szkodę i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, wynikłą z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego

aresztowania

na skutek apelacji, wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie

z dnia 8 sierpnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt V Ko 298/12

1. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu Warszawa - Praga w Warszawie do ponownego rozpoznania,

2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Z. M. -

Kancelaria Adwokacka w W. 120 (sto dwadzieścia) zł oraz 23

% podatku VAT, tytułem udzielonej z urzędu pomocy prawnej A. P. (1) w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 25 lipca 2012 roku A. P. (1) wniósł o zasądzenie na jego rzecz od Skarbu Państwa odszkodowania i zadośćuczynienia za niesłuszne aresztowanie w kwocie łącznej 30.000 zł z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania w okresie od 21 października 2007 r do 10 kwietnia 2008 roku w sprawie sygn. akt II K 56/10 Sądu Rejonowego w Otwocku.

Sąd Okręgowy Warszawa P. w W. wyrokiem z dnia 8 sierpnia 2013 r. w sprawie sygn. akt VKo 298/12 wniosek A. P. (1) w tym przedmiocie oddalił w całości.

Apelację od tego wyroku na korzyść wnioskodawcy złożył pełnomocnik A. P. (1).

Na podstawie art. 427 § 2 i art. 438 pkt 3 k.p.k. wyrokowi zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że doświadczone przez wnioskodawcę psychiczne cierpienie i negatywne konsekwencje majątkowe spowodowane niesłusznym aresztowaniem w sprawie jaka toczyła się przed Sądem Rejonowym w Otwocku, sygn. akt II K 56/10, nie uzasadnia zasądzenia na jego rzecz odszkodowania i zadośćuczynienia w łącznej kwocie 30.000 zł, podczas gdy kwota ta jest w pełni zasadna i winna zostać zasądzona w pełnym wymiarze.

Na podstawie art. 427 § 1 i art. 437 § 1 i 2 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na rzecz wnioskodawcy kwoty 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania za niesłuszne tymczasowe aresztowanie wraz z zasądzeniem kosztów zastępstwa adwokackiego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna, choć z innych przyczyn niż zawarte w tenorze skargi i jej uzasadnieniu. W konsekwencji jej uwzględnienia zaszła konieczność wydania orzeczenia o charakterze kasatoryjnym.

Całkowicie prawidłowe są ustalenia Sądu pierwszej instancji w zakresie czasokresu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania A. P. (1) w sprawie sygn. akt II K 56/10 Sądu Rejonowego w Otwocku, jak i prawidłowość zaliczenia tego środka, postanowieniem z dnia 7 czerwca 2013 roku - stosowanym w okresie od 21 października 2007r. do 10 kwietnia 2008 roku - na poczet prawomocnie orzeczonej, wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 21 marca 2011 roku, w sprawie sygn. akt II K 192/10, kary 4 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny w pełni podzielił także rozważania Sądu pierwszej instancji, co do powstania pod względem formalnym, sytuacji umożliwiającej A. P. (1) wystąpienie z żądaniem zasądzenia od Skarbu Państwa na jego rzecz odszkodowania i zadośćuczynienia w trybie art. 552 § 4 k.p.k. Sąd Apelacyjny podzielił także pogląd Sądu pierwszej instancji co do konieczności, zgodnie z art. 417 k.p.k., zaliczenia przez właściwy sąd rejonowy, czasokresu tymczasowego aresztowania A. P. (1), w sprawie sygn. akt II K 56/10, w której został prawomocnie uniewinniony, na poczet prawomocnie orzeczonej kary pozbawienia wolności, w sprawie sygn. akt II K 192/10 Sądu Rejonowego w Otwocku, w której postępowanie toczyło się równocześnie.

Sąd Apelacyjny nie podzielił jednak stanowiska Sądu pierwszej instancji, jakoby ... zaliczenie, według art. 417 k.p.k., okresu tymczasowego aresztowania w innej sprawie na poczet kar orzeczonych wobec wnioskodawcy w sprawie toczącej się równolegle, wyklucza późniejsze skuteczne wystąpienie z wnioskiem o odszkodowanie za ten okres aresztowania w trybie art. 552 § 4 k.p.k. ... (zob: z uzasadnienia, s. 2 - 3 z powołaniem się na postanowienie 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2007 r., I KZP 28/07, OSNKW 2007/10/70).

Konstatację tą – przynajmniej na obecnym etapie niniejszego postępowania – uznać należy za przedwczesną. Sąd Okręgowy Warszawa Praga w Warszawie bowiem, bez poczynienia niezbędnych ustaleń, o czym niżej, niejako mechanicznie podzielił pogląd Sądu Najwyższego w cytowanym postanowieniu, w konsekwencji którego oddalił wniosek w całości. Tymczasem, by dojść do takiej konkluzji, koniecznym jest dopuszczenie dowodu z akt sprawy II K 192/10 Sądu Rejonowego w Otwocku, celem ustalenia, czy wobec A. P. (1), oskarżonego w tej sprawie, był stosowany środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Jeżeli tak, to w jakim okresie. Następnie, koniecznym będzie porównanie, czy okresy tymczasowego aresztowania stosowanego w sprawie sygn. akt II K 56/10 i sygn. akt II K 192/10 Sądu Rejonowego w Otwocku pokrywały się, czy też środek ten stosowany był w zupełnie innym przedziale czasowym. W przypadku zaistnienia pierwszej sytuacji, cytowane w niniejszym uzasadnieniu stanowisko Sądu pierwszej instancji o braku podstaw do uwzględnienia wniosku, będzie w pełni zasadne. Jeśli jednak czasokres tymczasowego aresztowania A. P. (1) w sprawie sygn. akt II K 192/10 był krótszy, bądź też w sprawie tej nie był w ogóle stosowany ten środek, wówczas Skarb Państwa powinien ponosić odpowiedzialność odszkodowawczą, jednak tylko w zakresie zadośćuczynienia i to w ograniczonej części. Inne są bowiem uprawnienia skazanego odbywającego karę pozbawienia wolności, uregulowane w rozdziale X Kodeksu karnego wykonawczego, a inne osoby tymczasowo aresztowanej. Na obecnym etapie postępowania, nie jest konieczne szczegółowe omawianie różnic sytuacji prawnej takich osób; może okazać się to konieczne, w przypadku zaistnienia sytuacji, gdy w sprawie

sygn. akt II K 192/10 tymczasowe aresztowanie wobec A. P. nie było stosowane, bądź też okres jego stosowania był krótszy od czasokresu aresztu w sprawie II K 56/10. Poza sporem pozostaje bowiem konstatacja, że osoba wobec której stosowany jest środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, podlega większym restrykcjom w areszcie śledczym od skazanego odbywającego karę pozbawienia wolności (np. szersza możliwość kontaktów skazanego ze światem zewnętrznym od osoby tymczasowo aresztowanej, możliwość korzystania skazanego, na własny koszt, z samoinkasującego aparatu telefonicznego, zapewnienie skazanemu w miarę możliwości świadczenia pracy, czy też korzystania z nagród określonych w art. 138 § 1 pkt 7 i 8 – bez zgody organu, do którego dyspozycji pozostaje). Zakres tych restrykcji powinien mieć wpływ na wysokość zadośćuczynienia i tylko w takiej części wnioszek o zasądzenie zadośćuczynienia i odszkodowania za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie, może okazać się zasadny.

Z uwagi na to, że Sąd pierwszej instancji w ogóle nie poczynił koniecznych ustaleń, o których wyżej, zasądza konieczność uchylenia wyroku w całości i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu Warszawa Praga w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Wynagrodzenie należne występującemu w sprawie pełnomocnikowi z urzędu zasądzone stosownie do § 14 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. (Dz. U. Nr 97, poz. 887 z 2003r.).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. orzekł, jak na wstępie.